

Kiss Zsuzsanna:

Hivogató

Valami furcsa összehangolódás
Valami ritka rend -
Széthúzó erők erős egyensúlya,
Mély belső bizonyosság idehant -
Bizonyosság arról, hogy élni jó,
Szenvedni elkerülhetetlen,
Szeretni tisztán: megistenülés,
Még halni szép -
S a kifejezést megadni mindezekhez,
Megtalálni a felséges Igét:
Az Igét mindezekhez:
A Béke ez.
Orkán ordíthat aztán odakünt,
Robbanhat ezer bomba, kárbament
De kárt nem okozott.
Bent:
Csend.
A Béke itt kezdődik.
Bent:
Csend.
Isten hozott.

/Reményik Sándor: Béke/

Hazafelé jöttem Gödöllőről, az Örökség Népfőiskola 3. országos találkozójáról, s azon gondolkodtam, vajon hogyan rakhatnám ki a magammal hozott balyut. Hogyan válthatnám szavakra az érzéseimet, benyomásaimet, hogy azok a magam számára is érthetők, s másokkal, veletek megoszthatók legyenek. Aztán kezembe került ez a Reményik vers, s én ráéreztem, igen, ez várt Gödöllőn:

"Valami furcsa összehangolódás

Valami ritka rend - " - ami egyébként oly természetes lenne, hiszen a harmóniát magunkkal hozzuk már az anyaméhből, a benti biztonságból, de

mégsem tudjuk hasznosítani, mert itt kint "Mindem Egész eltörött
Leden Lány csak részokban lobban
Leden szerelem darabokban
Mindem Egész eltörött".

Ezek az emberek, akikkel most Gődöllőn találkoztam: Molnár V. József,
Papp Gábor, Kocsi Márta és még sokan mások viszonyultak az életművészetekhez,
s megtalálták az egyensúlyt jó és rossz, sok és kevés, repülő hallelujázás
és mély depresszió között. S nem billen el a mérleg, mert megvan a

"mély belső bizonyosság idebrat".

"Bizonyosság arról, hogy élni jó,

Szervezni elkerülhetetlen

Szeretni tisztán: megistenülés

Meghalni szép - "

Hát nem erről szóltak Molnár V. József "Kérajzokládásai ?"

Hogy élni jó. Tudta ezt a parasztember. Tudott hálát adni kenyérért, gyermekért,
Isten minden ajándékáért. Tudott vigadni és tudott méltósággal szenvedni. Nem
is akarta elkerülni az akadályokat. Tudta, ez a dolga, s meg kell mérteni ah-
hoz, hogy megjutalmaztassunk.

Hogy "Meghalni szép-" - mert az nem örök búcsú, csak elköszönés, hazamenetel.
És úgyis találkozunk azokkal, akiket tisztán szeretünk.

A mi dolgunk "a Kifejezést megadni mindezekhez,

Megtalálni a felsőges Igét"

Az Egy Igét, amelyre a Föld csillagnyi mósága rajzódik (M.V.J.). Az igét,
amely kinyilatkoztatás, kereszt, az igét amivel mi is beszélhetünk, s amely a
magyar nyelvben a cselekvést, a megmozdulást jelenti. De nem tudunk mindenről
beszélni, mert van, amiről nem lehet, csak dúdolni, táncolni, rajzolni. A
gyermekrajzokban valami csodálatos rend tükröződik: Nap, Életfa, Kereszt, Tu-
lipán... S az egyik rajzoló kisgyerek azt mondta a művéről: "az istenke mondja,
hogy mit rajzoljak, benne van az ujjamban."

Ezzel a békével találkoztam Homoki Juli néni vidám, mosolygós szeméit,
természetes, meleg szavait figyelve. Ő a saját nagylánykoráról, mulatságokról,
kitáncoltatásról, szerelemről beszélt nekünk, a körülötte kuporgó, fülelő
közönségnek, közösségnek.

És béke sugárzott Kocsi Márta szavaiból, akitől egy éjszakába nyúló beszélge-
tés során megtudtuk, milyen eráje van a gyopáros tányérnak.

Ez a törékeny, kicsi asszony a déke levele után, 14-18 éves betörést elkövetett fiatalok közé vitte el a csodát. Olyan emberkehez, akikkel pap, pszichológus, tanár nem tudott mit kezdeni. Ő virágozni tanította meg őket, arra az ősi eljárásra, amivel Koronán, s más fazekasfalvakban festik a tányérokat. Márta nekik is, nekünk is megmutatta, hogyan lehet csomagolópapír, zsirkréta és őszinteség segítségével kirajzolni magunkból a gonoszt, kezét fogni vele: "Szervusz koma! Most már ismerlek! Menj Isten hírével!" S az ördög valóban kibújik belőlünk, és a következő lapra, tányérra már tisztán, a belkünk virágai kerülnek. A gyopáros tányérnak törvénye van - ami, ha megismerünk, megismerhetjük önmagunkat, kiszűrhetjük magunkból a bombák szilánkjait, s megtalálhatjuk a belső csendet, s "a déke itt kezdődik".

Juli néni tán soha nem rajzolt gyopáros tányért, de kiélhette minden indulatát a szokásokban, az ünnepekben. De a mi szülgletes világunk nem ad erre lehetőséget. Olyan ritka az ünnep, amikor a gyertya lángjában eltűnnek a sarkok, szögletek.

Juli néni tudja, a gyertya lángja az Atya, a méhviasz teste a Fiú, s a lecsurgó viasz a Szentlélek. Mi már nem gondolunk ezzel. Miért? Miért szűnt meg, vagy miért szunnyad a hit a legtöbb emberben? - kérdezte egyszer valaki. S az angyal válaszolt: "Behálézzák a földet keresztül-kasul a betonutak. Szélesek és simák, s a téboly nyargalás rajtuk. Sok út van, nagyon sok. Ne csodáld, ha a kicsiből, a szűkből, az egyetlenről megfélemedtek. Mi a téboly? Börtönben szinylődő szent erő. Ki kéne szabadítani valahogyan: vagy a régi szokások megelevenítésével, vagy magunkból valahogy újraszülni ezt a világot, hisz természetes örökségünk - erről beszélt Hintalan László. De ennek elsődleges feltétele: a benti csend. A csend, mely nem függ a zajtól, szó nélkül, hang nélkül, tett nélkül, minden hangok, minden titkok összessége".

Isten hozott! - így fogadtak mindannyiunkat. Gyere el Te is! Hogy átvedd az örökséget, mert a Tiéd is! Az Egy örök Isten Téged is megajándékozott vele! Ők segítenek kicsomagolni az ajándékod, amit aztán Te is tovább adhatsz!

S így lesz örök.

Úgy legyen!